

Je gaat niet door de douane, maar door de paspoortcontrole van de Koninklijke Marechaussee'

Multitaskende waakhonden op de luchthaven

SCHIPHOL - Op Schiphol heeft een andere kleur blauw het voor het zeggen dan op straat. Met 1800 medewerkers handhaaft de Koninklijke Marechaussee er de openbare orde en veiligheid.

Een hele opgave in een 'stad' die zestigduizend werknemers en 45 miljoen passagiers telt. Een militair politiekorps, dat zich bezig houdt met zware criminaliteit, zoals mensenhandel, drugsmokkel en het opsporen van verboden wapenbezit. Maar dat bijvoorbeeld ook kan optreden als een passagier agressief wordt bij de incheckbalie, als blijkt dat deze niet meer mee kan op zijn vlucht.

Daarnaast rukt de Koninklijke Marechaussee bij bommeldingen uit met speciaal getrainde explosievenhonden en begeleidt zij ook het uitzetten van vreemdelingen, waarbij soms wordt meegevlogen om de veiligheid van de overige passagiers aan boord zeker te stellen.

Daarmee zijn nog lang niet alle aspecten van het brede scala aan werkzaamheden van de marechaussees genoemd.

Robert van Kapel (38) heeft in twintig dienstjaren op heel wat verschillende posten gezeten. Na bij de grensbewaking, de politiedienst en de recherche te hebben gediend en als wachtcommandant op Paleis Noordeinde te hebben gewerkt, is hij nu al enige tijd woordvoerder van het militaire politiekorps.

Om te beginnen moet eerst een veel voorkomende misvatting de wereld uit worden geholpen.

Van Kapel: „Mensen zeggen vaak dat ze door de douane gaan, maar ze bedoelen dan dat ze door de paspoortcontrole van de marechaussee gaan.” Want grensbewaking is niet een taak van de douane, die richt zich vooral op de invoer van goederen. Het controleren van personen die toegang willen tot Nederland, gebeurt door de Koninklijke Marechaussee.

'Profiling' heet het in marechausseejargon. Daarbij wordt niet alleen gekeken of het reisdocument echt is en matcht met de persoon die het afgeeft. Ook verdachte gedragingen, zoals het switchen van rij bij de paspoortcontrole, kunnen aanleiding geven controlevragen te stellen.

Als woensdag vlak voor het middaguur een vlucht uit Thailand is geland, leer ik bij de grensbewaking hoe het in zijn werk gaat. Een Thaise vrouw, met een paspoort vol

immigratiestempels en die al meerdere malen naar Nederland is afgereisd, wordt gevraagd te vertellen hoeveel geld ze bij zich heeft. Ze antwoordt: 'Ik heb iemand die me hier ondersteunt.' De vrouw wordt apart genomen voor een 'tweedelijns' check. De marechaussees zullen eerst nagaan of haar verhaal klopt, voordat ze verder mag.

Een Nederlandse man die uit Thailand teruggekeerd, kan na een kort vragenvuur wel door. Van Kapel: „Als nou zou blijken uit het paspoort dat iemand in Thailand, Brazilië en de Filipijnen is geweest, dan zou dat aanleiding kunnen geven tot een vermoeden van kinderseksstoerisme en kunnen we de douane verzoeken de bagage van deze persoon te bekijken.”

Aan de muur bij de afdelingen Falsificaten hangen enkele schoolvoorbeelden waarbij 'profilering' leidde tot ontmaskering. „Kijk, deze man vertelde ons dat hij zakenman was”, zegt Van Kapel wijzend naar een foto van een man die sportschoenen draagt onder een te ruim zittend pak en zijn stropdas verkeerd heeft geknoopt.

In het expertisecentrum Falsificaten hebben ze ladenkasten vol vervalsingen. Iets verder aan de muur hangen zestien kopieën van een paspoort. Zestien keer dezelfde naam, steeds een andere foto. Het leidde tot een groot onderzoek naar mensensmokkel. Ook in het hoofdbureau van het politiedienst op Schiphol Zuid-Oost, de volgende stop van de rondleiding, grossieren ze in vervalsingen. Hier gaat het om in beslag genomen wapens.

Medewerkers van het bureau Bijzondere Wetten, dat zich hoofdzakelijk richt op wapens en munitie, stallen de pronkstukken uit op twee bureau's. Mobiele telefoons die zijn omgebouwd tot stroomstootwapens, een pen met daarin een mes verwerkt, of een riem waarvan de gesp een steekwapen blijkt te zijn en verder een hele collectie vuurwapens, waarbij de echte soms moeilijk van de neppers zijn te onderscheiden. "De effectiviteit is het visuele", legt marechaussee Ron Spaans uit. Reden waarom ook de airsoftguns, de balletjespistolen, in beslag worden genomen. Spaans: „De laatste tijd vinden we veel katapulten en boksbeugels. Dat gaat in golven.”